

Sygn. akt VII U 142/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Katarzyna Ponikiewska

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2015 r. w Warszawie

sprawy W. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania W. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 16 grudnia 2013 r. znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje W. R. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 listopada 2013 roku do dnia osiągnięcia wieku emerytalnego.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 16 grudnia 2013 r., wydał decyzję (znak: (...)), mocą której odmówił ubezpieczonemu W. R. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Rozstrzygnięcie decyzji w/w organ oparł na przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (k. 144 a.r.).

W. R. w dniu 09 stycznia 2014r. złożył, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. (dalej zwany organem rentowym), odwołanie od decyzji z dnia 16 grudnia 2013r., znak: (...). W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że nie zgadza się z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS, na którym przedmiotowa decyzja została oparta. Komisja bowiem wskazała bardzo ogólne kryteria, na jakich się opierała, nie przeprowadzając żadnych specjalistycznych badań. Odwołujący podkreślił, że po przebyciu choroby nowotworowej i dwóch zawałach serca na mocy decyzji wydawanych przez kolejnych lekarzy orzeczników ZUS był uznawany za niezdolnego do pracy przez okres 10 lat, aż do czasu wydania decyzji odmownej. Na tej podstawie ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez jej uchylenie lub zmianę (odwołanie k. 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 24 stycznia 2014 r. zajął stanowisko w sprawie i wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że ubezpieczony został w toku postępowania skierowany na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 10 grudnia 2013 r. nie stwierdziła u niego niezdolności do pracy. Na tej podstawie decyzją z dnia 16 grudnia 2013 r. organ rentowy wydał decyzję, znak: (...), w której odmówił wnioskodawcy prawa do wnioskowanego świadczenia (odpowiedź na odwołanie k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. R. urodzony (...), w dniu 30 września 2013 r. złożył wniosek o ponowne ustalenie na jego rzecz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Do powyższego wniosku załączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy (k. 1-5 a.r.).

W toku postępowania wyjaśniającego, odwołujący został skierowany na badanie lekarskie przez Komisję Lekarską ZUS, która orzeczeniem z dnia 10 grudnia 2013 r. nie uznała w/w za niezdolnego do pracy (k. 143 a.r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy wydał w dniu 16 grudnia 2013 r., znak: (...) decyzję mocą, której odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres. Rozstrzygnięcie decyzji w/w organ oparł na przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (k. 144 a.r.).

Od powyższej decyzji W. R. złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (k. 2 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu onkologii, kardiologii oraz urologii celem ustalenia, czy odwołujący się jest zdolny, czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, a także czy odwołujący się rokuje odzyskanie zdolności do pracy po przekwalifikowaniu się 6 a.s.).

Biegły sądowy z zakresu kardiologii dr n. med. J. K. w opinii z dnia 25 marca 2014 r. stwierdził prawidłowe ciśnienie tętnicze, zmniejszoną dźwięczność tonów serca, bez cech jawnej niewydolności serca. Stwierdził nadto, że cytowane wyniki badań dowodzą zadawalającej rezerwy wieńcowej oraz niewielkiego pozawałowego uszkodzenia mięśnia serca. Po zapoznaniu się z dokumentacją sądowo - lekarską i po zbadaniu odwołującego, biegły wskazał, że co prawda ubezpieczony wymaga dalszego nadzoru i leczenia lecz obecnie nie spełnia kryteriów niezdolności do pracy. Na tej podstawie biegły tej specjalności uznał, że aktualny stan kardiologiczny W. R. nie stanowi o jego istotnym upośledzeniu do pracy wobec, czego nie spełnia on kryterium niezdolności do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu kardiologii dr med. J. K. z dnia 25 marca 2014 r. k. 16-17 a.s.).

Biegły sądowy z zakresu onkologii prof. T. L. w opinii z dnia 30 kwietnia 2014 r. wskazał, że odwołujący od 10 lat pozostaje bez nawrotu nowotworu, natomiast występujący u niego antygen PSA utrzymuje się w granicach normy. W przedmiotowym badaniu biegły stwierdził, że nietrzymanie moczu nie poprawiło się, ponieważ odwołujący nadal używa pieluch (wkładka). Biegły stwierdził natomiast dużo lepszą kontrolę moczu w sytuacjach, w których odwołujący nie jest zmęczony. W podsumowaniu opinii biegły ustalił, że stan zdrowia odwołującego w powyższym zakresie jest zadowalający. Jednocześnie stwierdził w powłokach podbrzusza bliźnę pośrodkową, wątrobę niepowiększoną oraz brak nieprawidłowych oporów w jamie brzusznej. W związku z powyższym w ocenie biegłego tej specjalności odwołujący nie jest niezdolny do pracy zarobkowej zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami (opinia biegłego sądowego z zakresu onkologii lek. med. T. L. k. 25 a. s.).

Biegły z zakresu urologii dr med. J. M., powołany zgodnie z wnioskiem odwołującego, złożonym podczas rozprawy w dniu 03 czerwca 2014 r., w oparciu o dokumentację medyczną oraz przeprowadzone badanie orzekł, że występujący u odwołującego aktualny stan układu moczowego nie powoduje upośledzenia ogólnego stanu zdrowia w stopniu dającym podstawy do stwierdzenia niezdolności do pracy z powodu choroby układu moczowego. Wskazał również, że jego opinia jest zgodna z opinią Lekarza Orzecznika i Komisji Lekarskiej ZUS. (opinia biegłego sądowego z zakresu urologii lek. med. J. M. k. 61 a. s.).

W piśmie procesowym z dnia 27 października 2014 r. W. R. zakwestionował w/w opinie biegłych. Wskazał, że lekarze orzecznicy ZUS oraz powołani w przedmiotowej sprawie biegli nie negują przebytych przez niego chorób tj. dwóch zawałów serca, nowotworu gruczołu prostaty oraz przetoki jelitowo-pęcherzowej. Stwierdził jednak, że ich opinie nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu rzeczy. W konkluzji, odwołujący zwrócił się o ponowne rozpatrzenie

sprawy z uwzględnieniem całokształtu przedłożonej przez niego dokumentacji medycznej (pismo procesowe z dnia 27 października 2014 r. k. 68).

W piśmie procesowym z dnia 17 listopada 2014 r. odwołujący wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniających biegłych z zakresu urologii, kardiologii i onkologii we wskazanym powyżej zakresie oraz o powołanie biegłego z zakresu medycyny pracy celem stwierdzenia, czy stan zdrowia ubezpieczonego zmienił się (pogorszył się, polepszył, czy też jest stabilny) od czasu wydania przez Lekarzy Orzeczników ZUS i Komisję Lekarską ZUS orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy. Odwołujący zaznaczył przy tym, że biegły powyższej specjalności winien także ustosunkować się do kwestii dotyczącej tego, jaki wpływ na zdolność do pracy ma stwierdzony u ubezpieczonego stan zdrowia, w szczególności czy może on pracować na stanowiskach pracy nieprzystosowanych do jego stanu zdrowia, jaka jest realna dostępność miejsc pracy dla osób o takim samym jak ubezpieczony stopniu upośledzenia organizmu, jakie są wymogi takiego zatrudnienia, a także czy w efekcie można uznać, odwołującego za całkowicie trwale niezdolnego do pracy na stanowiskach innych niż te, które są specjalnie dostosowane do charakteru upośledzenia sprawności jego organizmu. W uzasadnieniu ww. pisma odwołujący zarzucił, że biegli w toku postępowania nie mieli zakreślonych ram prawnych ułatwiających rozeznanie terminu „całkowitej niezdolności do pracy”, i że wydali oni swoje opinie rozumiejąc ten termin czysto intuicyjnie i potocznie, co ograniczyło wykorzystanie tych opinii w procesie orzekania, bowiem odnoszą się one wyłącznie do zagadnień o charakterze prawnym, nie zaś do precyzyjnie zakreślonych zagadnień medycznych (pismo procesowe z dnia 17 listopada 2014 r., k. 82-85 a.s.)

Mając powyższe na względzie, postanowieniem z dnia 18 listopada 2014r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga oddalił wnioski ubezpieczonego o sporządzenie opinii uzupełniających oraz dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy na okoliczność jak w postanowieniu z dnia 4 lutego 2014r. (protokół rozprawy z dnia 18 listopada 2014 , 86-87 a. s.)

W opinii z dnia 28 stycznia 2015 r. **lek. med. J. P.**, po przeprowadzeniu badania i analizie nowo załączonej przez ubezpieczonego dokumentacji medycznej wskazała, że odwołujący się utracił zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności pracy po przekwalifikowaniu. Zdaniem biegłej, opiniowany w znacznym stopniu utracił zdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, a także jest częściowo niezdolny do pracy. Częściowa niezdolność do pracy jest kontynuacją niezdolności wcześniej orzeczonej. Biegła podkreśliła również, iż z tego względu, że opiniowanemu brakuje mniej niż 5 lat do osiągnięcia wieku emerytalnego i miał on wcześniej orzeczoną niezdolność do pracy od 2004 r., niezdolność do pracy należy orzec do chwili osiągnięcia wieku emerytalnego (opinia biegłej sądowej z zakresu medycyny pracy lek. med. J. P. z dnia 28 stycznia 2015 r. k. 112-114 a.s.).

Powyzszy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującego. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Jednocześnie w toku sprawy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu kardiologii – dr n. med. J. K. (k. 16-17 a.s.), onkologii – prof. dr hab. T. L. (k. 25 a.s.), urologii – dr med. J. M. (k. 60-61 a.s.), a także medycyny pracy – J. P. (k. 112-114 a.s.) celem jednoznacznego ustalenia stanu zdrowia odwołującego. Wskazane powyżej opinie biegłych zostały wydane po przeprowadzeniu szczegółowego badania przedmiotowego odwołującego oraz analizie dokumentacji medycznej, załączonej do akt sądowych i akt rentowych ubezpieczonego. W treści sporządzonych przez siebie opinii biegli z zakresu kardiologii, onkologii i urologii nie odnieśli się jednak do kwalifikacji zawodowych ubezpieczonego, jak i przebiegu jego pracy zawodowej oraz wpływu stwierdzonych u niego schorzeń na możliwość jej wykonywania. Wskazali jedynie ogólnie, że ubezpieczony wymaga wprawdzie dalszego leczenia, ale stopień upośledzenia funkcji organizmu spowodowany stwierdzonymi schorzeniami natury kardiologicznej, onkologicznej i urologicznej nie uzasadnia jego dalszej niezdolności do pracy. Z tego względu nie

sposób uznać powyższych opinii za w pełni rzetelne i logiczne, a także wyczerpujące i wszechstronnie odnoszące się do okoliczności istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W realiach rozpoznawanej sprawy, Sąd oparł się wyłącznie na opinii biegłej sądowej z zakresu medycyny pracy – J. P., albowiem dopiero ta opinia uwzględniła najnowszą dokumentację medyczną dotyczącą ubezpieczonego, a obejmującą wyniki badań posiewów moczu z dnia 24 lutego 2014 r., 27 marca 2013 r. oraz 02 czerwca 2014 r., wyniki badania ogólnego moczu oraz krwi z dnia 02 czerwca 2014 r., a także zaświadczenie o stanie zdrowia z dnia 08 stycznia 2015 r. Tym samym dopiero na gruncie tej opinii biegła była w stanie w sposób pełny i precyzyjny ustalić stan zdrowia W. R.. Jednocześnie zdaniem Sądu Okręgowego orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy nie wymaga stwierdzenia, że osoba ubezpieczona nie może pracować w jakimkolwiek zawodzie, a jedynie przesądzenia, że nie może ze względu na stan zdrowia, pracować w zawodzie (na stanowisku pracy) zgodnym z jej kwalifikacjami. W tym względzie biegła odniosła się do kwalifikacji zawodowych odwołującego i dotychczas wykonywanej przez niego pracy zarobkowej wskazując, że ubezpieczony jest z wykształcenia inżynierem instalacji sanitarnych, a jego praca wykonywana jest w różnych warunkach pogodowych i atmosferycznych. Biegła podkreśliła, że pomimo zaprzestania zatrudnienia u badanego występują nawracające zakażenia układu moczowego, najprawdopodobniej związane z obecnością przetoki pęcherzowo-jelitowej oraz nietrzymaniem moczu i koniecznością zabezpieczania się wkładką higieniczną ze względu na uszkodzenie zwieracza. Na tej podstawie biegła uznała, że praca w wyżej wskazanych warunkach predysponuje do zakażeń układu moczowego, zwłaszcza przy obecności zmian czynnościowych lub organicznych w układzie moczowym. W podsumowaniu opinii biegła stwierdziła zatem, że odwołujący utracił zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Ponadto wskazała, że częściowa niezdolność do pracy jest kontynuacją niezdolności wcześniej orzeczonej. Jednocześnie zaznaczyła, iż ze względu na to, że odwołującemu brakuje mniej niż 5 lat od osiągnięcia wieku emerytalnego i miał on wcześniej orzeczoną niezdolność do pracy od 2004 r., niezdolność do pracy należy orzec do osiągnięcia wieku emerytalnego. W ocenie Sądu Okręgowego opinia biegłej sądowej z zakresu medycyny pracy jest wyczerpująca, a także została sporządzona w sposób jasny i logiczny oraz nie pozostawia wątpliwości, co do dokładnego określenia stanu zdrowia ubezpieczonego. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie W. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 16 grudnia 2013r., (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz. 1440 z późn. zm.), renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W treści wskazanej powyżej regulacji zostały określone warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej

oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03). Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 pkt.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku.

Przepis art. 12 powołanej wyżej ustawy rozróżnia dwa stopnie niezdolności do pracy - całkowitą i częściową. Zgodnie z ust. 3 w/w przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega na utracie zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Przesłanka niezdolności do jakiegokolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000 r., II UKN 134/00 i z dnia 7 września 1979 r., II URN 111/79).

Przechodząc do merytorycznej oceny zasadności złożonego przez ubezpieczonego odwołania wskazać należy, że zaskarżona decyzja organu rentowego nie jest prawidłowa, albowiem nie odpowiada rzeczywistości stanowi rzeczy. W przedmiotowej sprawie, Sąd uwzględnił opinię wydaną przez biegłą z zakresu medycyny pracy – J. P. i uznał ją za wyczerpującą, poddającą wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonego w odniesieniu do jego możliwości zawodowych. Wnioski zawarte w przedmiotowej opinii nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegła jest bowiem doświadczonym specjalistą z tych dziedzin medycyny, które odpowiadają schorzeniom ubezpieczonego. Opinię wydała po zapoznaniu się ze wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczonego. W ocenie Sądu biegła rzeczowo uzasadniła swoje stanowisko odnośnie zdiagnozowanych u wnioskodawcy schorzeń i ich wpływu na jego zdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Sąd nie dał natomiast wiary opiniom biegłych z zakresu kardiologii, onkologii i urologii. We wszystkich opiniach cząstkowych biegli sądowi (z zakresu kardiologii, onkologii i urologii), rozpoznając u ubezpieczonego liczne schorzenia uznali, iż jest on osobą zdolną do pracy. Biegli nie odnieśli się jednak do kwalifikacji zawodowych ubezpieczonego, jak i przebiegu jego pracy zawodowej, a także wpływu występujących u niego schorzeń na możliwość jej wykonywania. Nie poczynili zatem ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Ponadto wskazać należy, że wyłącznie opinia sporządzona przez biegłą sądową z zakresu medycyny pracy została wydana w oparciu o kompleksową analizę całokształtu dokumentacji medycznej ubezpieczonego, albowiem już po sporządzeniu wcześniejszych opinii ubezpieczony załączył dodatkowe dokumenty, istotne z punktu widzenia ujawnionych u niego głównych jednostek chorobowych natury urologicznej.

W ocenie Sądu Okręgowego, z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z opinii biegłej sądowej z zakresu medycyny pracy – J. P. bezspornie wynika, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy, która to niezdolność jest kontynuacją niezdolności wcześniej orzeczonej. Biegła wskazała również, że ze względu na to, że w dniu badania odwołującemu brakuje mniej niż 5 lat do osiągnięcia wieku emerytalnego, niezdolność należy orzec do osiągnięcia wieku emerytalnego. Zdaniem Sądu aktualny stopień zaawansowania schorzeń ubezpieczonego zwłaszcza tych natury urologicznej, tj. stan po radykalnej prostatektomii z powodu gruczolaka, nawracające zakażenia układu moczowego oraz przetoka pęcherzowo-jelitowa uniemożliwiają odwołującemu podjęcie pracy zarobkowej zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi, jak również nie roszą odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Wskazać również należy, że z chwilą osiągnięcia wieku emerytalnego w stosunku do odwołującego ustanie prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z ustaleniem uprawnień emerytalnych.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy, na podstawie wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa przyjął, że odwołanie wnioskodawcy jest zasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał W. R. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 01 listopada 2013 r., tj. od momentu nabycia przez niego uprawnień do świadczenia rentowego na dalszy okres, do dnia osiągnięcia wieku emerytalnego.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)